Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	17 december 2024
Onderwerp	Programma grootschalige opwek Vught
Zaaknummer	Z24 - 279281
Documentnr.	UIT/24 - 658471

Inleiding

Op 12 september 2024 heeft de gemeenteraad het Programma grootschalige opwek (hierna Programma) vastgesteld. Bij behandeling van het agendapunt zijn twee amendementen en een motie ingediend en aangenomen. In deze raadsinformatiebrief wordt uiteengezet wat er inhoudelijk met het amendement 'Besparingsopgave 2030' is gedaan. Over de resultaten op de motie komt het college terug bij de volgende raadsbehandeling van het Programma grootschalige opwek. Daarnaast geven wij aan wat er met de toezegging tijdens de raadsvergadering van 4 juli 2024 is gedaan, waarin is toegezegd de raad te informeren over het gemeentelijke beleid ten aanzien van installaties groter dan 15 KWp.

Inhoudelijk

Amendement 'Besparingsopgave RES 2030'

In het betreffende amendement is opgenomen om aan beslispunt 2: 'Het programma grootschalige opwek Vught vast te stellen' toe te voegen:
`dat besparingen boven de 11% wel meegerekend gaan worden bij de besparingsopgave tot 2030'. Het amendement past niet binnen de gemaakte afspraken uit de RES 1.0.

Er zijn twee dingen gedaan voor dit amendement. Allereerst is gekeken hoeveel er momenteel in Vught bespaard wordt in terawattuur (TWh) bovenop de doelstelling van 11%. Dit is ongeveer 0,0009 TWh. De vertaling naar TWh maakt het mogelijk de besparingsopgave met de opwek opgave te vergelijken. Op dit moment bespaart Vught daarmee ongeveer 1,8 % van de opwekopgave. Dit getal kan echter in de toekomst groter of kleiner worden naarmate de hoeveelheid besparing toeneemt of de elektrificatie van auto's en woningen achterblijft.

Ten tweede is zoals in de raad aangegeven navraag gedaan in hoeverre het amendement past binnen de gemaakte afspraken van RES 1.0. Hiervoor is navraag gedaan bij het NPRES en de regiogemeenten met wie wij samen in de RES-NOB zitten. NPRES heeft als overkoepelend orgaan voor alle RES'en en hoeder van de afspraken in de RES 1.0 aan Vught expliciet aangegeven dat energiebesparing niet van de grootschalige opwekopgave afgetrokken mag worden vanwege de resultaatverplichtingen die in de RES 1.0 zijn aangegaan (tot 2030). De opwekopgave is in de RES 1.0 losgetrokken van de besparingsopgave. RES-regio's committeren zich, met het door hen ingediende RES-bod aan een resultaatverplichting voor zowel opwek als besparing.

Tijdens de regionale raadsledenbijeenkomst van 2 oktober jl. is dit standpunt ook door de bestuurders van de RES-regio verkondigd bij monde van de voorzitter van de RES-regio en de wethouder van 's-Hertogenbosch. In regionaal verband is dit nog een keer medegedeeld door de energietafel. Pogingen om deze afspraken te herzien zijn gestuit op een herbevestiging door de energietafel van de gemaakte afspraken in de RES 1.0.

Toezegging 4 juli 2024

Op 4 juli 2024 is de toezegging gedaan om op te sommen welke maatregelen de gemeente neemt om zon op dak te stimuleren. Over de opwek op gemeentelijke daken bent u op 5 november al via een RIB geïnformeerd.

Beleid voor zon op dak

De gemeente stimuleert zon op dak op verschillende manieren. Dit doen we voornamelijk door ervoor te zorgen dat maatschappelijk partijen, ondernemers en inwoners met zon op dak aan de slag kunnen. Het subsidiëren van de energiecoöperaties, de energieadviezen aan zowel bedrijven als inwoners en de stimuleringsleningen voor duurzame energie zijn daarvan belangrijke pijlers. Het maakt hierbij niet uit of de zonne-installaties meer dan 15 KWp vermogen hebben of niet (grens om bij de RES-opwekopgave meegeteld te worden). Met het oog op de toekomst heeft de gemeente dit jaar een samenwerkingsovereenkomst met Enexis afgesloten om het laagspanningsnet te verzwaren waardoor toekomstige uitbreiding van zon op dak verder mogelijk wordt gemaakt. Daarnaast ondersteunt de gemeente collectieve initiatieven. Zo hebben we dit jaar een bijdrage geleverd aan de nieuwste uitbreiding van Zonnemaatje door middel van ondersteuning bij communicatie en brengen we samen met de energiecoöperatie ECV in kaart welke stappen er gezet kunnen worden om bedrijfsdaken verder van zonne-installaties te voorzien.

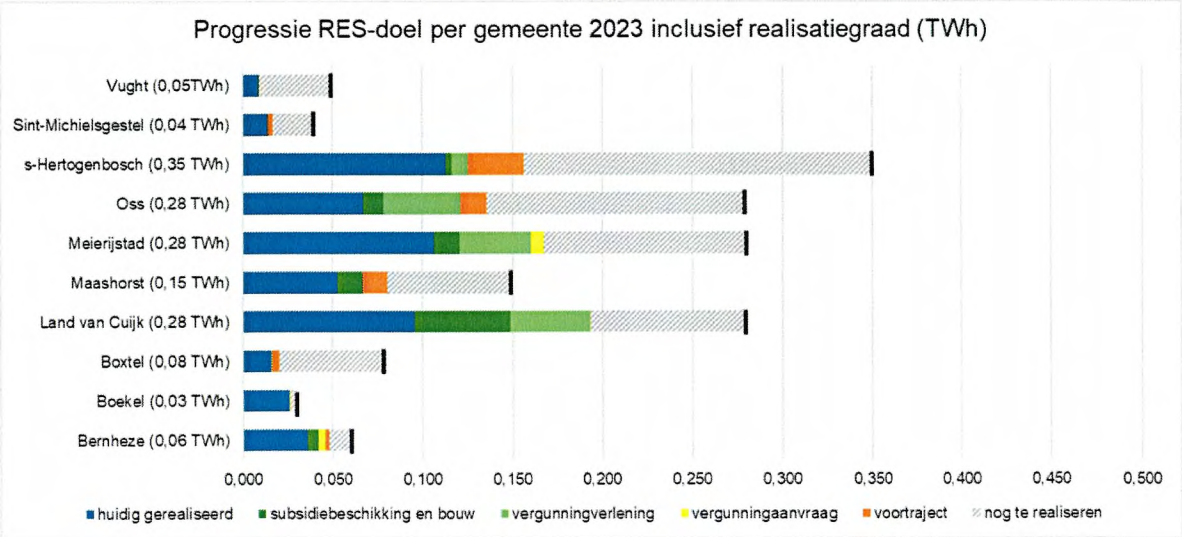
In de Nota Energie en Klimaat is opgenomen[1] dat er onderzoek wordt gedaan naar mogelijkheden voor grootschalige opwek (boven 15 KWp) voor individueel gebruik. We zien dat er vanuit particulieren en bedrijven een steeds grotere behoefte is om elektriciteit voor eigen gebruik op te wekken met installaties van dergelijke grootte. Deze installaties kunnen in sommige gevallen ook impact hebben op de omgeving. Denk hierbij bijvoorbeeld aan zon-opstellingen op eigen grond. Om de impact hiervan goed af te kunnen wegen tegen andere beleidsdoelen wordt hiervoor een beleidsregel opgesteld die naar verwachting medio 2025 in het college wordt besproken.

Reeds opgewekte energie via zon op dak

In de 5e RES-NOB monitor van juni 2024 is opgenomen dat de gemeente Vught 0,01 TWh hernieuwbare energie opwekt in 2022 (de meest recente data). Dit betreft een mengvorm van opwek met zonnepanelen op bedrijfsdaken, gemeentedaken, maatschappelijke daken en overige daken. Zie figuur 1 hieronder uit de 5e monitor voortgang RES-NOB.

[1] Zie paragraaf 3.3.3 in de Nota Energie en Klimaat Vught 2022-2030.

Figuur 1. Progressie RES-doel per gemeente 2023 inclusief realisatiegraad (TWh)

Voor onderstaande uiteenzetting is gebruik gemaakt van data van de Klimaatmonitor[2]. Zie hieronder daarvoor ook figuur 2[3].

In de grafiek van figuur 2 is de opwek en het verbruik van elektriciteit soms uitgedrukt in Terajoule (TJ) en soms in Gigawattuur (GWh). Voor de RES opgave in Vught rekenen we met Terawattuur (TWh). In de uitleg hieronder wordt daarom een en ander omgerekend.

Zie de rekentabel voor uitleg over de eenheden en hoe deze zich tot elkaar verhouden.

Rekentabel

1 Terajoule (TJ) = 0,00027 TWh

1 TWh = 1.000 GWh = 1.000.000 MWh = 1.000.000.000 KWh

Uit de grafiek van de Klimaatmonitor

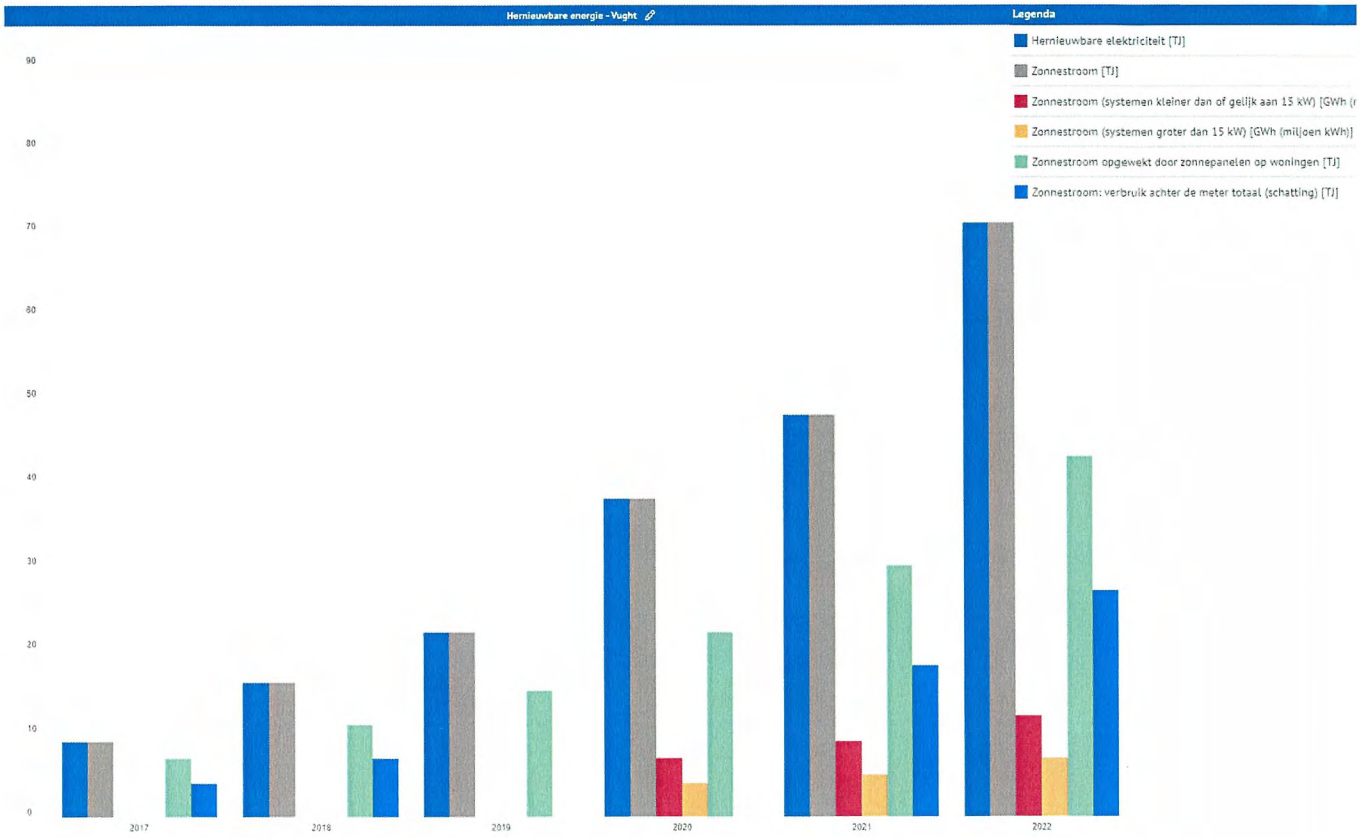
Zonnestroom systemen kleiner dan 15KWp: 12 GWh = 0,012 TWh = 44 TJ

Zonnestroom syst groter dan 15 kwp: 7 GWh = 0,007 TWh = 26 TJ

[2] Klimaatmonitor - Hernieuwbare energie - Vught

[3] Deze data is afkomstig van databronnen van de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO), die ook voor de RES monitor wordt gebruikt. De actuele en volledige data is alleen t/m 2022 beschikbaar.

Figuur 2. Hernieuwbare energie – Vught

In 2022 heeft Vught 0,019 TWh (71 TJ) aan hernieuwbare elektriciteit opgewekt, volledig afkomstig uit zonne-energie. 0,012 TWh (43 TJ) daarvan kwam uit opwekinstallaties kleiner dan 15 KWp vermogen en was tevens volledig afkomstig van panelen op woningen. 0,007 TWh (26 TJ) daarvan kwam uit opwekinstallaties groter dan 15 KWp vermogen. Daarvan ligt 0,0005 TWh (1,7 TJ) op dit moment op gemeentelijke daken[4]. 0,0065 TWh (24,1 TJ) op dit moment op andere daken zoals bedrijfsdaken, maatschappelijke daken zoals (sport)scholen en/of overige grote daken.

De 0,007 TWh opwek, afkomstig van installaties groter dan 15 KWp vermogen, telt mee voor de RES opgave en is afgerond naar 0,01, zoals in de monitor opgenomen. De 0,012 TWh afkomstig van opwekinstallaties kleiner dan 15 KWp vermogen wordt niet meegeteld bij de grootschalige opwek opgave, maar draagt bij aan de besparingsopgave. Dit om dubbeltellingen te voorkomen.

[4] Raadsinformatiebrief 'Verduurzaming gemeentelijk vastgoed' 5 november 2024

Vught

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

W.F.F. Keijzers R.J. van de Mortel